

Olje- og energidepartementet
Akersgata 59
0033 Oslo

Høring - EU-kommisjonens forslag til forordning om balansering av kraftsystemet (electricity balancing)

Det vises til OEDs høring - EU-kommisjonens forslag til forordning om balansering av kraftsystemet.

Energi Norge er en interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for norsk fornybarnæring, og representerer ca. 280 bedrifter som produserer, transporterer og selger strøm og varme. Medlemsbedriftene står for 99 prosent av kraftproduksjonen og dekker 90 prosent av nettkundene i Norge. Fornybarnæringen jobber for bedre klima, sikker forsyning og grønn vekst.

Energi Norge takker for muligheten til å kommentere EU kommisjonens forordning om balansering av kraftsystemet. Denne forordningen er allerede vedtatt, og Energi Norge understreker at vi støtter intensjonen med forordningen: *utvikling av grensekryssende markeder for balansekraft*. Vi støtter også markedsprinsippene som er beskrevet i forordningen. Vi forventer at markedsprinsippene som er beskrevet, også vil bli lagt til grunn i markedsløsninger for FCR (Frequency Containment Reserves) og andre typer systemtjenester som ikke er nevnt i denne forordningen.

Gitt forventet økt behov for balansetjenester i det europeiske kraftsystemet fremover og Norges unike ressursbase i form av regulerbar vannkraft, er rammeverk og løsninger for utveksling av balansetjenester av spesiell interesse. Vi ser frem til utvikling av metoder for å implementere forordningen, og vil involvere oss aktivt i den prosessen. Innledningsvis ønsker vi å slå fast noen føringer som etter vårt skjønner bør legges til grunn for det videre arbeidet med utvikling og implementering av forordningen:

- Det er svært viktig at bransjen involveres tett i utvikling av metoder for å implementere denne forordningen, dette gjelder ikke minst ledende tilbydere av balansetjenester.
- Selv om TSO-ene har det overordnede balanseansvaret, er det viktig å sikre et godt samarbeid med DSO-ene i implementeringen, som påpekt i forordningens artikkel 15.
- Vi registrerer at forordningen aksepterer inntil fem år for utvikling av metodikk for utveksling av balansetjenester mellom synkronområder. Gitt Nordens allerede høye integrasjonsnivå i kraftsektoren, bør Norden være et foregangsområde for utvikling og implementering av nye løsninger basert på rammeverket i forordningen.
- Det må etableres inntektsmodeller som gir aktørene insentiver til å delta i utveksling av balansetjenester og en rimelig andel av verdiskapingen ved slik utveksling.

Energi Norge ønsker også å gi følgende utdypende kommentarer til utvalgte deler av forordningsteksten:

Transparens

Energi Norge støtter at TSOene, i henhold til artikkel 12, skal offentliggjøre informasjon om balansemarkedet så fort denne informasjonen er tilgjengelig. Dette gjelder også eventuelle foreløpige aktiveringspriser, hvis endelige priser bare er tilgjengelige med en viss forsinkelse. I tillegg har informasjon om balansemarkedet også innflytelse på intradagmarkedet, som ventelig vil vokse i årene fremover.

Forholdet mellom Balancing Service Providers (BSP) and Balancing Responsible Parties (BRP)

Forordningen gir nok fleksibilitet til de nordiske regulatorene og de nordiske TSOene til å utvikle et marked der det er bare en BRP per målepunkt, og der BRPene og BSPene kan forhandle frem sitt forhold på et ordinært kommersielt grunnlag.

Definisjon av standard produkter og spesifikke produkter (artikkel 25 og 26)

Energi Norge støtter standardisering av produkter for balansetjenester, siden dette vil forenkle handel og markedsintegrasjon. Men selv om produktene ikke er standardiserte, skal det være mulig å delta i et tredje lands marked. Markedsadgang er viktigere en produktstandardisering, selv om produktstandardisering forenkler handel. Energi Norge ønsker å bidra i arbeidet med produktdefinisjoner og være en pådriver for markedsløsninger.

Tittel III, kapitel 1 - aktiveringsmarkedet

Energi Norge er enig i prinsippene beskrevet for aktiveringsmarkedet for balanseenergi, blant annet:

- Vi støtter aktivering etter en felles integrert prislister (Common Merit Order list)
- Vi støtter at det er en mer nøyaktig beskrivelse av hvorfor balanseenergi har blitt aktivert
- Marginal pricing eller "pay as cleared"

Tittel III, kapitel 2 – markedet for balansekapasitet

Energi Norge støtter at alle TSOene skal definere sine behov for reservekapasitet minst en gang per år, og at en i denne prosessen skal kunne hensynta reservekapasitet tilgjengelig gjennom grensekryssende overføringskapasitet. Vi ønsker at denne minimumskapasiteten skal være stor nok til å garantere systemsikkerheten, slik at TSOene ikke er avhengige av "frie" aktiveringsbud ("non contracted balancing bids") for å garantere systemsikkerheten, men slik at det alltid er nok reservekapasitet tilgjengelig. Etter vårt syn kan et for lavt innkjøp av reservekapasitet i troen på at frie aktiveringsbud er tilgjengelig føre til et uheldig høyt bruk av systemkritiske vedtak, når frie aktiveringsbud (mot forventning) ikke er tilgjengelig.

Vi støtter at innkjøp av balanse- og reservekapasitet skjer i et marked, og vi ønsker at også balanse- og reservekapasitet blir priset med marginal pris eller "pay as cleared". Etter vårt syn øker dette transparensten og gjør det enklere for mindre aktører å delta på markedet.

Tittel IV, kapitel 2 – reservering av kapasitet for utveksling av reserver

Energi Norge støtter muligheten til å tildele kapasitet til utveksling av balansetjenester. Energi Norge støtter også prinsippene for de tre metodene for reservering som skal utvikles.

Energi Norge støtter "market-based allocation" som er forslått brukt i det kommende nordiske aFRR markedet. Selv om denne metoden kan fungere greit, ønsker Energi Norge at det også skal arbeides videre med utvikling av "Co – optimisation metoden". På lang sikt er denne metoden mest markedsbasert og kan også utvides til å omfatte ikke bare day ahead og balansemarkedene, men også intradagmarkedet.

Tittel V – ubalanse prising / "settlement"

Energi Norge støtter i hovedsak prinsippene nevnt i artikkel 44.1. Energi Norge støtter "en-prisprinsippet" ("single price principle") som hovedprinsipp. Etter vårt syn er det ingen grunn til å behandle produksjon og forbruk forskjellig ved ubalanseprising. Et topris-system gir ingen insentiver til å hjelpe systemet til å komme i balanse, og bryter med intensjonen i artikkel 44.1c. Energi Norge støtter en overgang til 15 min avregningsperiode, dersom dette er knyttet til en mulighet for BRP-ene til å handle seg i balanse i intradagmarkedet også med 15 minutters-produkter. Man bør i den forbindelse også jobbe for at man kan handle i intradagmarkedet "cross-zonal" med en kortere Gate Closure Time enn 60 minutter, slik TSOene så langt har lagt til grunn.

Energi Norge utdyper gjerne våre synspunkter ved behov, og ser frem til Departementets videre behandling av denne saken.

Vennlig hilsen
Energi Norge

Einar Westre
Direktør nett og marked

Anders Sivertsgård
Næringspolitisk rådgiver